

Türkiye'nin umudu Prof. Ercüment Ovalı kimdir

05 Nisan Pazar 2020 11:57

Adı, Ergenekon iddianamesine mi girmedir? Yargılanmadı mı? Hapis yatmadı mı? Hrant Dink suikastı sanıklarıyla ilgili mi suçlanmadı? Hrant'ın sözde liboş solcu arkadaşları onu yuhalatmadı mı?

"Hayat, sen bir şeyler yapmaya çalışırken başına gelenlerdir" derdi.

Öyle de oldu. Başına neler gelmedi ki?

Adı, Ergenekon iddianamesine mi girmedir? Yargılanmadı mı? Hapis yatmadı mı?

Hrant Dink suikastı sanıklarıyla ilgili mi suçlanmadı? Hrant'ın sözde liboş solcu arkadaşları onu yuhalatmadı mı?

Kanser hastalarından yüksek meblağlar alıp deney ilaçlarıyla ölüme sürüklemekle itham mı edilmedi? Kurduğu ATİ Teknoloji- Hücre Ve Gen Tedavi Merkezi'ni bırakmak zorunda mı bırakılmadı? Dost bildikleri sırtından mı vurmadı? İftiralara mı uğramadı?

İşsiz mi bırakılmadı?

Ama... O yine de hiç vazgeçmedi.

Yurt dışından ne teklifler geldi de ülkesini, halkını terk etmedi...

Trabzon'dan İstanbul'a gelip, çalışmalarına devam etti. "Kan ve Kök Hücreden Yapay Deri Üretimi" yani 'DermoTürk' ile ABD Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi Derneği'nin 'En İyi Deneysel Araştırma' ödülünü aldı.

2017'de Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB) Bilim Kurulu üyeliğine seçildi.

Bugün... Bir avuç ekibiyle birlikte Koronavirüse karşı aşı ve tedavi çalışmaları yapan Prof. Dr. Ercüment Ovalı ülkenin umudu.

İşte, Türkiye'de yaşayan bir bilim adamının uçtan uca savrulan trajikomik portresi...

KİMDİR ERCÜMENT OVALI?

59 yaşında. 1961 yılında Babaeski Kırklareli'nde doğdu. Anne tarafı Trabzonlu; baba tarafı ise Buhara ve Kırım'dan geliyor. İki çocuk babası.

Atatürkçü bir ailede yetişti; asker çocuğuydu. Tıp eğitimine Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde başladı; 1985 yılında 19 Mayıs Üniversitesi'nde, İç hastalıkları ihtisasını; aynı üniversitede 1991'de Hematoloji üst ihtisasını; 1997'de Marmara Üniversitesi Tıp fakültesinde tamamladı.

Öğretim üyeliği hayatına 1992 Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde 1994'de Doçent; 1999'da Profesör oldu. 1 Aralık 2010'dan sonra Acıbadem "Labcell hücre laboratuvarı" ve "Kordon kanı bankası" Mesul Müdürü oldu.

59'u yurt dışı makale olmak üzere 370 den fazla bilimsel yayına sahip olup, yurt dışı yayınlarının "citation" oranı 2.5 oldu. Ki zor bir aşamadır...

Son 18 yıldır hücresel tedavi ürünlerinin geliştirilmesi ve klinik uygulaması ilgili olarak çalışmakta. İlk olarak 1998-2007 arasında Karadeniz Teknik Üniversitesi kemik iliği nakli merkezi sorumluluğunu yürüttü. Yine bu süreç içerisinde Sağlık Bakanlığı kemik iliği nakli komisyonunda üye; ve kordon kanı bankaları koordinasyon kurulunda başkan olarak görev yaptı. 2003 yılından sonra ülkemizin ilk GMP laboratuvarının Trabzon'da Karadeniz Teknik Üniversitesi kuruluşunda "proje koordinatörü" olarak faaliyet gösterdi; 2007 yılından sonra da bu proje kapsamında GMP şartlarında üretim yeri ruhsatına sahip ilk mesul müdür olarak "Mezenkimal kökhücreler" başta olmak üzere 14 ayrı hücresel tedavi ürününü ülkemize kazandırdı.

1 Aralık 2010'dan bu yana da "Acıbadem sağlık grubu hastaneleri GMP ve Hücre tedavi ürünleri danışmanlığını" ve "Mesul Müdürlüğünü" ile "Doku Tipleme Laboratuvarları" sorumluluğunu yapıyor; ve Acıbadem Kozyatağı Kemik iliği nakil merkezinde çalışıyor...

Yaptığı önemli çalışmalar arasında, yarı uyumlu nakillerde "TCR alfa beta seleksiyonu"na ilave olarak APC depleksyonu ile nakil mortalitesi ve komplikasyonlarında 19 hastalık bir seride yüzde 50 azalmaya neden olduğunu göstermesi olup bu çalışması devam ediyor.

Devam eden diğer önemli çalışması ise dünyada ilk kez DMD hastada allogeneik umbilikal kord mezenkimal kök hücreleri ile sağlıklı distrofin geninin nakledilebileceğini gösterdiği araştırması...

KÖKKİT

Prof. Ercüment Ovalı, 1995'te hücresel tedavi ihtisasına başladı. Öyle ki... Kök hücreden üretilecek 'dendritik hücre' daha yeni konuşuluyordu. Bağışıklığın çok önemli bir hücreydi bu. "Biz yapalım" dediler...

Belki de mesleki kaderini değiştiren karardı. Kök hücreden, bağışıklığın en önemli uyanan hücrelerini yapabilmek.....

Önemliydi... Çünkü bu, kanser aşısına bulmaya götürecek hücreydi. Ama kök hücreyi dondurmamak, saklamak gibi sorunlar vardı. Hücreyi doğru dondurabilmek için bir aparat geliştirdi. 'Kökkit' dendi. Kullanmayan kalmadı.

1998'de de Karadeniz'in ilk "transplantın"ı gerçekleştirdi.

Kongre için gittiği ABD'de çok ünlü bir hematolog kadın bilim insanıyla tanıştı. Şirket açmış, amacı kök hücre üretilip tedaviye sunmaktı. Anladı ki iş çok önemli. "Osiris" adında bir şirket ki halen aktif. ABD ordusuna kök hücre sattılar. Nükleer savaşta askerler yaralanırsa ağır kemik iliği yetmezliği ve bağırsak hasarlarını tedavi için kullanacaklardı.

ABD ordusu 40 bin doz için Osiris'e 200 milyon dolar ödedi.

Yani... Osiris ABD Ordusu ile büyüdü.

Türkiye'de henüz kök hücrenin ne olduğu yeni yeni bilinirken Prof. Ovalı aklına koydu. Aynısını yapacaktı.

Lakin... Fon bulmak neredeyse imkansızdı.

KTÜ'deki rektörü Prof. Dr. Türkyay Tüdeş'e anlattı. Yıl 2002 idi. Tüdeş, kendisine inandığını söyledi.

Fakat... Kök hücre projesi için 2 milyon lira gerekiyordu, üniversitenin toplam Ar-Ge bütçesi ise 2 milyon liraydı!

Karar verdi; Ordu ile çalışacaktı...

TSK VAKFI

O dönem "Teknokent" yasası yeni çıkmıştı ama Trabzon'da yoktu. YÖK yasasına göre teknokentiniz yoksa üniversite-özel sektör işbirliği sadece TSK işbirlikleriyle mümkündü. 350 bin TL üniversite verdi, 600 bin TL yatırımcılardan topladı. Bir ara AK Parti'de vekillik yapan asker kökenli Prof. Dr. Cevdet Erdöl ile gidip TSK'yı ikna etti.

Zaten... TSK'da "plazma fraksinyasyon laboratuvarı" kurmak istiyordu. İnsan kanından albümin, faktör 8, faktör 9, IVIG üretilecekti. Askerlere kan yerine geçebilecek dondurulmuş albümin, plazma gibi hazır ürünler olması lazımdı. TSK o zaman kanın tek kaynağı, askerlerden toplanıyordu. Savaşı düşünerek bu fabrikanın kurulmasına çalışıyorlardı "Bize yardım edersen biz de sana yardım ederiz" dediler.

İş tamamdı...

Ergenekon kumpasını düzenleyenlerin ana hedeflerinden biri olan 3. Ordu ve EDOK komutanı Orgeneral Saldıray Berk ile anlaşma yaptı. Prof.Ovalı, onların plazma fraksinyasyonlarına danışmanlık yapacaktı; onlar da ortak olacaktı. TSK vakıflarının şirketi olan Türk Tıbsan'ın ortak olması üzerine İş Bankası da projeye katıldı.

Ve... Trabzon'daki ATİ Teknoloji kuruldu.

ORGANİK HOŞAF AKILLI PROJEYDİ

Hatırlarsınız... Bir organik hoşaf hikâyesiydi, pek konuşuldu zamanında.

Ne düşündüğü soruldu; "Aslında çok güzel çalışma, akıllı bir projeydi. Özel bir şey katmadan ürünün ömrünü uzatıyorsunuz. Satılabilirlik, kullanılabilirlik değeri yüksek. Katkı maddesi de yok. Ama kötü bir isim ne hale getirdi, alay konusu oldu. Farklı bir başlıkla sunsaydı sonuç çok farklı olurdu. İşte ekibin önemi o. Ürününüz iyi olabilir, onu kötü sunarsanız kimse anlamaz; çok güzel bir ürün ve fikir çöpe gitti" dedi. (Soner Yalçın projeyi övdüğünde ne saldırılara uğramıştı hatırlayın; birileri meseleye inatla başörtüsü merkezli bakıyor!)

VATAN MÜCADELEMİ YALNIZ BİLİMLE YAPARIM

Tek bildiği okumak, yazmak, laboratuvarında çalışmaktı. "Vatan mücadelemi yalnız bilimle yaparım" dedi hep. Babasının otuz yıllık arkadaşı ile telefon konuşması bahane edildi, Ergenekon'dan gözaltına alındı; hapse tıklandı.

6 yıl 3 ay ceza yedi.

Sebep elbet bu değildi...

Peki neydi? ATİ'nin açılış konuşmasında Fethullah Gülen'e küfretti! Gerçi, "hatırlamıyorum" dedi, arkadaşları sonra anımsatmış. "Olabilir" dedi, demişimdir! "Atatürkçüyüm ve insanları tarikatla yönetmeye, inançlarıyla sömürmeye çalışmak kabul edebileceğim bir şey değil. Bilim haricindeki şeylerle insanları şekillendirmeye çalışanlardan nefret ederim." esele belliydi ama FETÖ "hizmet hareketi" diye herkesi kandırdı. Asıl meselesi "Tam Bağımlı Türkiye" yaratmaktı ABD ve İsrail'e...

Prof. Ovalı'yı canlı canlı gömmek istedi FETÖ.

Hapis neydi ki?

O dönemde... Bazı gazeteciler Hrant Dink'in katillerini koruduğunu bile yazdı!

Güya... Erhan Tuncel'e rapor vermiş, Yasin Hayal'e de dernekte iş.

Mitingler yapıldı, meydanlarda adını haykırdılar.

Oysa... Tutukluymdu, zindandaydı.. Kendini savunma hakkı bile yoktu.

"Şimdi herkes FETÖ düşmanı. Ama Ergenekon'a kadar bakanlığın her komisyonunda yer aldığımı unutuyorlar. Farklı fikirde olduğumu bilmiyorlar mıydı? Ama AR-GE fonunda başvuruyoruz, para yok. Bütün kapılar kapandı" dedi.

Öylesine bıktı ki... KTÜ'den ayrılıp emekli olmaya karar verdi. Çünkü her gün önüne soruşturma zarfı geliyordu. Sadece üç kişi hakkında 1700 şikâyet dilekçesi hazırladı. Tam sistemin istediğini yapacaktı ki, Acıbadem Hastanesi'nden teklif geldi.

Önce danışmanlıkla başladı, 2010'da kadrolu oldu.

Yazık ki yargılandığı dönemde hekim arkadaşları ona kapısını açan hastane yetkililerine, "bu adamla nasıl çalışıyorsunuz" dediğinde içi acıdı. Mesajlar attılar hastane yönetimine hiç durmadan; acımasızca, kalleşçe arkasından vurdular...

Ama unutmadı; ihaneti de, vefayı da. Sonrasında ne teklifler geldi de ne zor zamanlarda yanında duran ne hastaneyi ne de ülkesini-halkını terk etmedi.

sadece politik suç kumpasları kurulmadı ki... İzinsiz deneysel kanser ilacıyla hastaları öldürmekle suçlandı!

Yetmedi... Hasta başına 30 bin lira aldığı da söylendi.

Oysa... Her hasta için 18 defa ayrı ayrı yargılandı. 7 ayrı mahkeme, 12'den fazla hâkimin kararı sonunda Yargıtay aşamaları vs.

Sonuç: Bir tane ceza yok!

Ergenekon sürecinde 8 sene yurt dışı yasağı kondu. Bilgi alabileceği bir sürü uluslararası kongreyi Türkiye'den izlemek zorunda bırakıldı....

YILDIRAMAYINCA ÖDÜL

Yıl 2017

Prof. Ercüment Ovalı, "Kan ve Kök Hücreden Yapay Deri Üretimi" ile, dünyanın prestijli tıp ödülllerinden, ABD Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi Derneği'nin '**En İyi Deneysel Araştırma**' ödülüne layık görüldü.

Türkiye'nin "**ilk yerli deri üretimi**" olan bu buluş, ülkemizde her yıl yanık nedeniyle tedavi gören bir milyonu aşkın hastaya da umut verdi; "ödülü 8 Ekim'de Orlando da alırken o kahraman çocuğa, Eren Bülbül' e ithaf edeceğim." dedi.

Nedeni sorulduğunda, "Bu ülkede çok insan öldü, isimlerini kimse hatırlamıyor. Herkes kendi derdinde! Asker çocuğuyum, ailem Atatürkçü bir aile. Eren'in fotoğrafta eli cebinde duruşu bana Atatürk'ü hatırlattı..."

Gece yarısı aldığı tebrik mesajlarından belki de en önemlisi Japonya'da bulunan arkadaşı Prof. Dr. Kemal Yıldız'dan idi.

Önce... Ödülünü tebrik etti; Japon meslektaşlarına aldığı ödülü ve Eren Bülbül'ü anlattığını, onların da makaleden çok etkilenip ödülün de ithaf edildiği Eren Bülbül'ü ve başına gelenleri araştırdığını; çok etkilendiklerini ve bir karar aldıklarını ekledi.

Gerçekten de... 16 Ağustos'da Tokyo Üniversitesi Beyin Cerrahi Anabilim Dalı tüm ameliyatları ücretsiz yapıp Eren'e adadı...

Ve tüm bu olan bitenlerden sonra, "Hırs güzel bir şey, rahat bıraksalardı belki bir-iki güzel yazı, bir iki havalı sunumdan sonra entel dantel dolaşiyor olabilirdim" dedi.

Bugün...

Koronavirüse karşı aşı ve tedavi çalışmaları yapan Prof. Dr. Ercüment Ovalı ülkenin umudu.

İşte, Türkiye'de yaşayan bir bilim adamının portresi:Zorlu geçen, mücadele ile geçen bir ömrün aydınlık Türkiye'nin gençlerine umut ve örnek olması dileğiyle...

Odatv.com

Ercüment Ovalı

arşiv

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VIDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

